

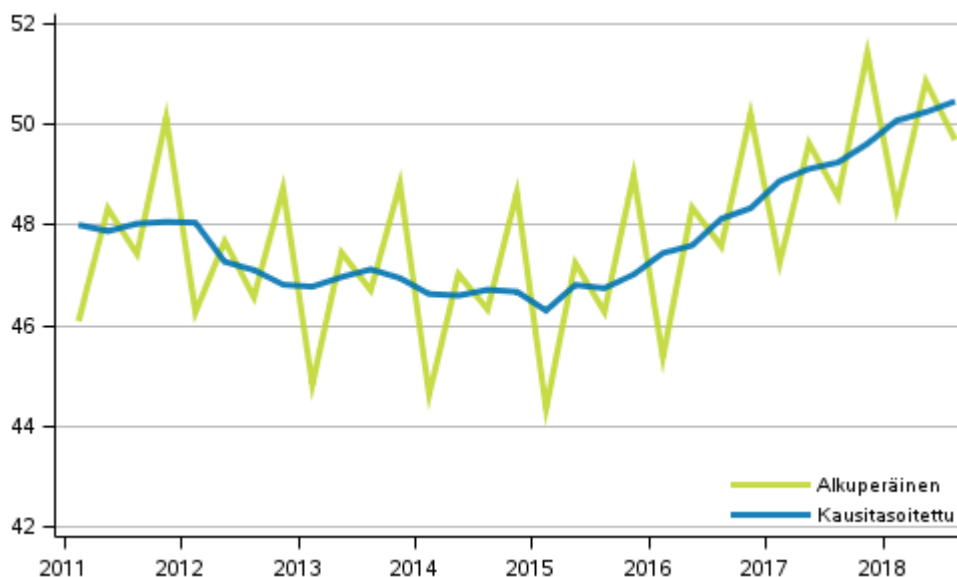
Neljännesvuositilinpito

2018, 3. vuosineljännes

Bruttokansantuote kasvoi 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi¹⁾ kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen verrattuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 2,4 prosenttia.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2010 hintoihin (mrd. euroa)

Vuoden 2018 toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi tarkentuneiden tietojen mukaan 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä (oli 0,3 %) ja 2,3 prosenttia vuodentakaisesta (oli 2,5 %).

1) Volyyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2010 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2010 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuodentakaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta ja muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitetusta aikasarjasta.

Vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä viennin volyymi supistui 1,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,3 prosenttia vuodentakaisesta. Tuonti kasvoi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,2 prosenttia vuodentakaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyymi pieneni kolmannella neljänneksellä 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta kasvoi 0,4 prosenttia vuodentakaisesta. Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit vähenivät 1,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,0 prosenttia vuodentakaisesta.

Sisällys

Suomen kansantalouden tuontanto kasvoi heinä-syyskuussa, mutta kysyntä osoittaa hiipumisen merkkejä.....	4
Tuotanto.....	4
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
Käytettävissä olleet tiedot.....	8

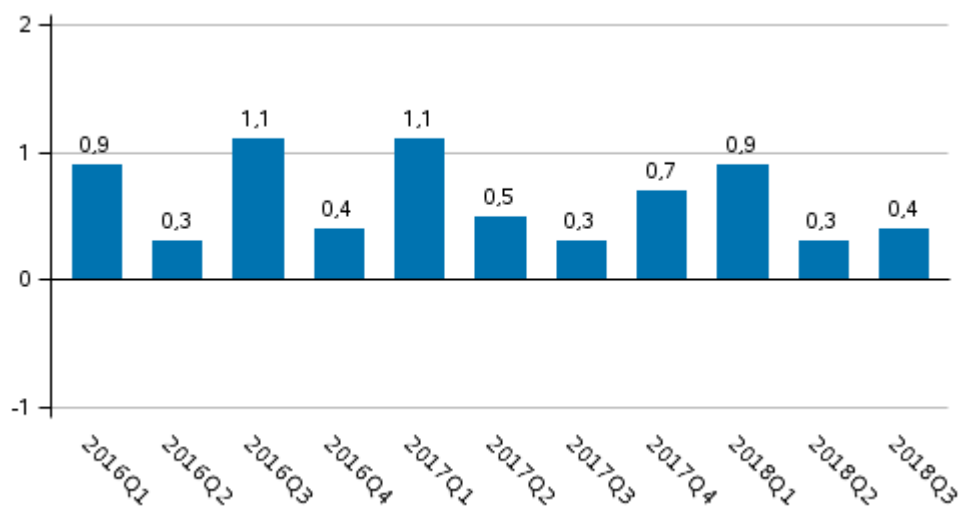
Kuviot

Kuvio 2. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 6. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

Suomen kansantalouden tuontanto kasvoi heinä-syyskuussa, mutta kysyntä osoittaa hiipumisen merkkejä

Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote kasvoi 2,4 prosenttia vuoden 2017 kolmannen neljänneksen tasolta. Käyvin hinnoin tarkasteltuna työpäiväkorjatun bruttokansantuotteen arvo oli 4,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 2. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

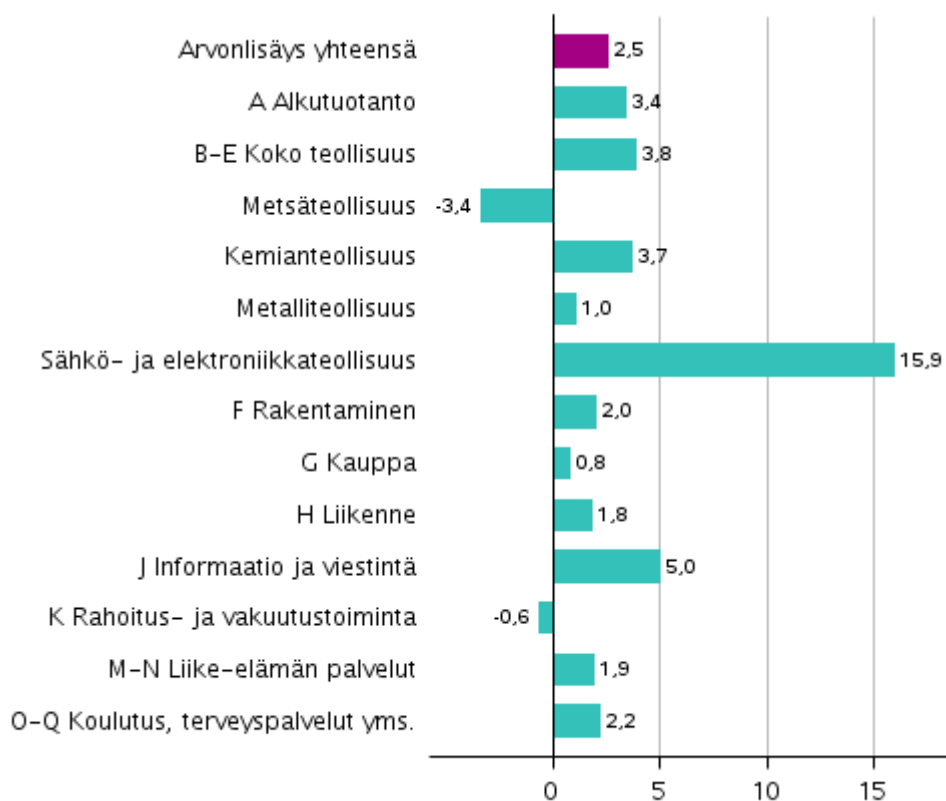

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU28-alueella kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,9 prosenttia vuodentakaisesta.

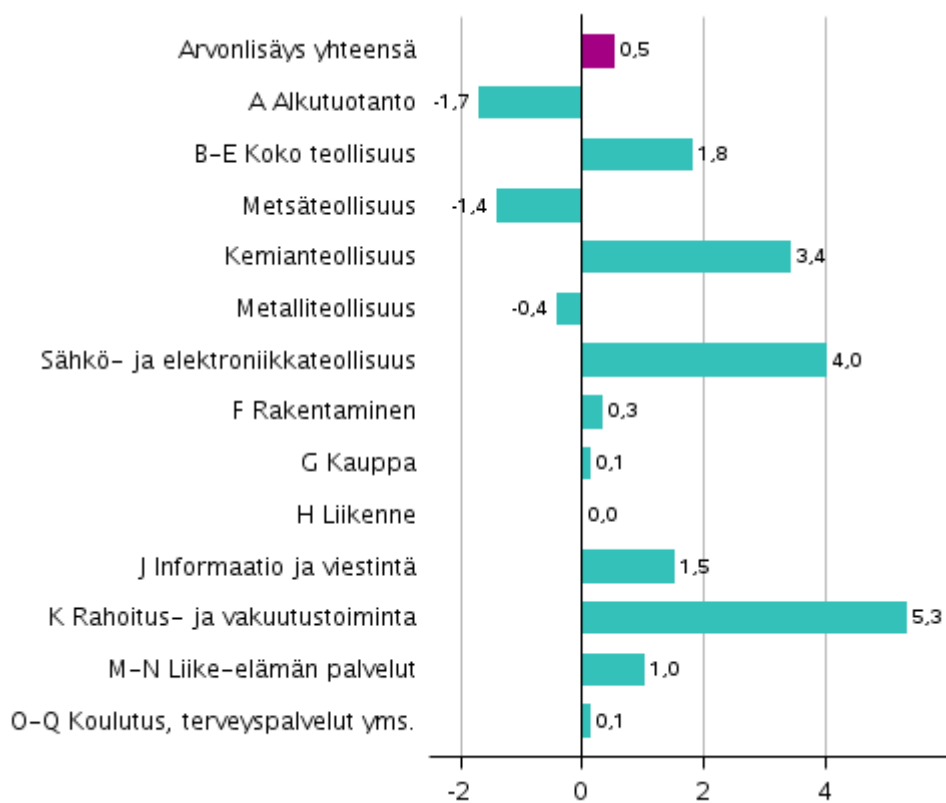
Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 4. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi kasvoi heinä-syyskuussa kolme prosenttia vuodentakaisesta mutta supistui kaksi prosenttia edellisestä neljänneksestä. Maatalouden arvonlisäyksen volyymi pieneni neljä prosenttia, mutta metsätalous kasvoi kuusi prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Teollisuustoimialojen (ml. kaivostoiminta sekä energia-, vesi- ja jätehuolto) tuotanto kasvoi heinä-syyskuussa neljä prosenttia vuodentakaiseen ja kaksi prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Metsäteollisuuden tuotanto supistui kolme prosenttia vuodentakaiselta tasoltaan. Kemianteollisuuden tuotanto kasvoi neljä prosenttia ja metalliteollisuuden (pl. sähkö- ja elektroniikkateollisuus) tuotannon volyymi yhden prosentin vuodentakaisesta. Sähkö- ja elektroniikkateollisuus kasvoi kolmannella neljänneksellä jopa 16 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Tehdasteollisuuden tuotanto oli kokonaisuudessaan kolme prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Rakentamisen toimiala kasvoi heinä-syyskuussa kaksi prosenttia vuodentakaisesta. Talonrakentamisen kasvu näyttää vielä jatkuvan, mutta maa- ja vesirakentamisen kehitys on jo vaimeampaa.

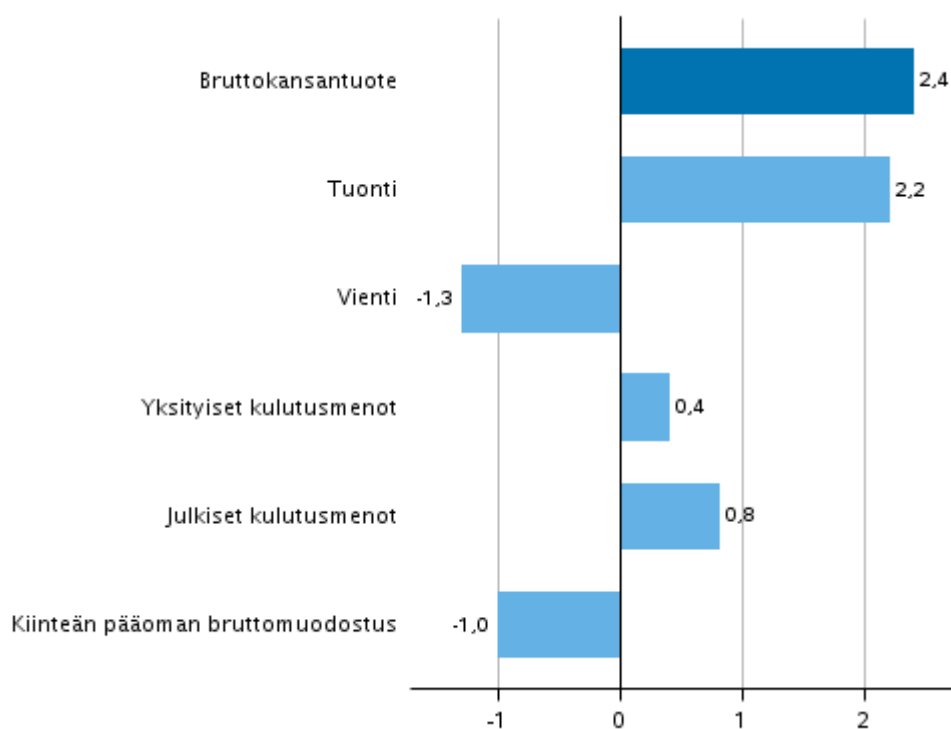
Palvelu-toimialojen volyymi kasvoi puoli prosenttia edellisen neljänneksen tasolta, vuodentakaisesta kasvua kertyi kaksi prosenttia. Vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen verrattuna julkisten palveluiden arvonlisäys kasvoi prosentin ja yksityisten palveluiden arvonlisäys kolme prosenttia.

Kaupan volyymi oli heinä-syyskuussa yhden prosentin korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Voimakkaasti kasvanut autokaupan toimiala kasvoi kolmannella neljänneksellä vielä vuodentakaisesta, mutta pieneni edelliseen neljännekseen verrattuna. Rahoitus- ja vakuutus-toiminnan arvonlisäys pieneni hieman heinä-syyskuun 2017 tasolta. Muut palvelu-toimialat kasvoivat vuodentakaisesta, mutta majoitus- ja ravitsemistoimialoilla arvonlisäys pieneni edelliseen neljännekseen verrattuna.

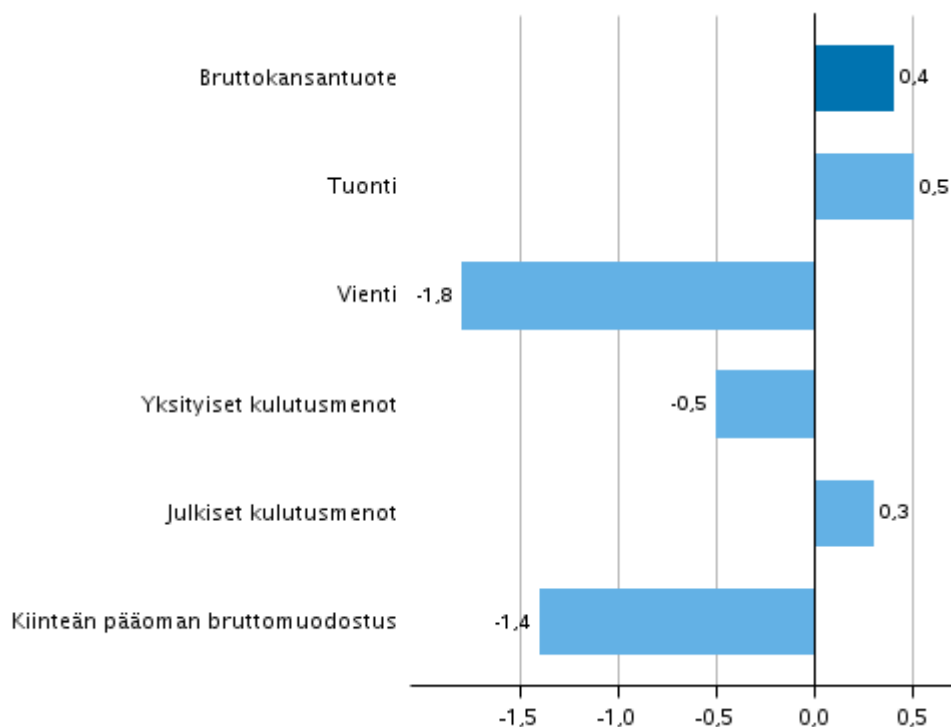
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi heinä-syyskuussa 1,4 prosenttia vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen verrattuna. Kysyntäerien kehitys oli vaisua, ja kysynnän kasvu selittyy poikkeuksellisesti varastojen muutoksella. Erityisesti teollisuustoimialojen varastojen arvo kasvoi.

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 vuodentakaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 6. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 3. neljänneksellä 2018 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyyymi pieneni heinä-syyskuussa edelliseen vuosineljännekseen verrattuna kaksi prosenttia ja vuodentakaiseen verrattuna yhden prosentin. Vuoden 2017 kolmanteen neljännekseen verrattuna tavaroiden vienti väheni kolme prosenttia, mutta palveluiden vienti kasvoi vajaat kolme prosenttia.

Tuonnin volyyymi kasvoi kaksi prosenttia vuodentakaisesta ja puoli prosenttia edellisen neljänneksen tasolta. Tavaroiden tuonti kasvoi prosentin ja palveluiden tuonti viisi prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Yksityinen kulutus väheni kolmannella neljänneksellä puoli prosenttia edellisestä, mutta kasvoi puoli prosenttia vuodentakaisesta vastaavasta neljänneksestä. Julkiset kulutusmenot kasvoivat yhden prosentin vuoden 2017 kolmannen neljänneksen tasolta.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus eli investoinnit supistuivat yhden prosentin sekä edellisestä neljänneksestä että vuodentakaisesta. Yksityiset investoinnit vähenivät kaksi prosenttia, mutta julkiset investoinnit kasvoivat neljä prosenttia vuodentakaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi supistui kymmenen prosenttia vuoden 2017 kolmannen neljänneksen tasolta. Asuinrakennusinvestoinnit kasvoivat kolme prosenttia ja muut talorakennusinvestoinnit yhden prosentin vuodentakaiseen verrattuna. Maa- ja vesirakennusinvestoinnit supistuivat vajaat kaksi prosenttia edellisvuoden tasolta. Investoinnit henkisiin omaisuustuotteisiin, jotka sisältävät ohjelmistot sekä tutkimuksen ja kehittämisen, kasvoivat kaksi prosenttia vuodentakaisesta.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä kasvoi heinä-syyskuussa 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,7 prosenttia vuodentakaiselta tasoltaan. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,8 prosenttia edelliseen neljännekseen ja 3,5 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 6,5 prosenttia, kun se viime vuoden vastaavana aikana oli 7,7 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia edellisen neljänneksen tasolta ja 4,4 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut kasvoivat 0,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 8,1 prosenttia vuodentakaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 2,4 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Käytettävissä olleet tiedot

Vuosineljänneksen ennakkotiedot perustuvat 26.11.2018 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Vuositason tiedot 1990–2017 vastaavat 12.7.2018 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua.

Vuoden 2018 viimeistä neljänneistä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 28.2.2019, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan. Pikaennakko bruttokansantuotteen kehityksestä loka-joulukuussa julkaistaan [Tuotannon suhdannekuvaajan](#) joulukuun tietojen yhteydessä 14.2.2019.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: [Laatuseloste](#).

[Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus](#).

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2017Q3	0,4	0,2	0,3	-0,1
	2017Q4	0,7	0,8	0,7	0,0
	2018Q1	1,2	1,2	0,9	-0,3
	2018Q2	0,3	0,3	0,3	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2017Q3	3,0	2,2	2,2	-0,8
	2017Q4	2,7	2,5	2,6	-0,1
	2018Q1	3,1	2,8	2,6	-0,5
	2018Q2	2,5	2,5	2,3	-0,2

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2017Q3	-2,0	1,1	1,4	3,4
	2017Q4	2,2	1,7	1,3	-0,9
	2018Q1	-1,1	-1,2	0,5	1,6
	2018Q2	2,0	2,0	-1,2	-3,2
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2017Q3	5,8	7,3	7,3	1,5
	2017Q4	7,6	8,5	8,5	0,9
	2018Q1	0,3	1,2	3,5	3,2
	2018Q2	3,7	3,7	2,1	-1,6

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2017Q3	-2,5	-0,2	-0,2	2,3
	2017Q4	0,6	1,0	1,0	0,4
	2018Q1	-0,5	-0,8	0,9	1,4
	2018Q2	1,4	1,4	-0,2	-1,6
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2017Q3	0,5	4,2	4,2	3,7
	2017Q4	0,7	2,5	2,5	1,8
	2018Q1	2,7	3,4	5,4	2,7
	2018Q2	1,5	1,5	1,6	0,1

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2014Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,3	0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,6	0,1

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT2010) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 2008 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut, viitevuoden 2010 hintaiset volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatulot.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettujen (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännesten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA2010 ja SNA2008 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännestitilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Samu Hakala 029 551 3756

Antti Kosunen 029 551 3613

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2018, 3. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)